

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Smultronet/Fredriksdals förskolor

Gäller från januari 2022 till januari 2023

Ansvarig rektor: Maria Lindqvist

Innehållsförteckning

DEL 1

Inledning

Beskrivning av skola

Vision och grundsyn

Medverkande i framtagandet av planen

Planens giltighetstid

Förankring av planen

Definitioner av centrala begrepp

DEL 2

Regler om aktiva åtgärder mot diskriminering

Aktiva åtgärder kring alla diskrimineringsgrunderna

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten

Främjande arbete

Förebyggande arbete

Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande

DEL 3

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten

Uppföljning och utvärdering av förra årets åtgärder

Analys och resultat av kartläggning av nuläget

Årets planerade åtgärder

Delaktighet och inflytande

Främjande arbete

Förebyggande arbete

Åtgärdande arbete och ärendegång

Rutiner vid nätkränkningar

Sekretess och dokumentation

DEL 4

För ytterligare stöd Presentation av trygghetsteamet

Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun

Vad kan man göra hemma?

Bilaga 1

DEL 1

Inledning

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudregeln är att det ska finnas en plan för varje enskild verksamhet t.ex. varje förskole- eller skolenhet. Planen ska avspegla och utgå från förhållandena i varje enskild verksamhet och ska spegla det innevarande årets främjande och förebyggande arbete. Planen kan ses som en dokumentation av det arbetet och de rutiner som upprättats. Genom planen kopplas det främjande och förebyggande arbetet ihop med de rutiner som måste finnas för att verksamheten effektivt ska kunna agera om ett barn eller en elev upplever sig trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Barn och elever ska aktivt uppmuntras och ges verkliga möjligheter att påverka och bli delaktiga i arbetet. Det är viktigt att i planen åskådliggöra hur det ska gå till. För att underlätta arbetet är det bra om bestämmelsernas innehåll och centrala begrepp förklaras i planen. Detta underlättar för elever, vårdnadshavare och personal att få kunskaper om sina rättigheter och skyldigheter. Planen ska upprättas årligen och alltid finnas tillgänglig för alla.

Beskrivning av skolan/förskola/fritidsgård

Smultronet/Fredriksdals förskolor är en enhet med två förskolor. Smultronet har sex avdelningar och Solgläntan med sina tre avdelningar.

Vision och grundsyn

Vi erbjuder alla barn en trygg, utforskande och lärande miljö. Barnens nyfikenhet, lust att lära och deras olikheter ses som en tillgång i utbildningen och undervisningen.

Medverkande i framtagandet av planen

Representanter i värdegrundsgrupp tillsammans med rektor.

Planens giltighetstid

1/1- 2022-1/1-2023

Förankring av planen

Vi ger alla vårdnadshavare möjlighet att ta del av vår plan och medverka med synpunkter genom uppföljningssamtal, utvecklingssamtal, föräldramöte och annan kontakt mellan förskola och vårdnadshavare. Planen finns alltid tillgänglig i respektive hall.

Definitioner av centrala begrepp

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Med diskrimineringsgrunden

- *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön
- *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande
- *funktionshinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
- *religion eller annan trosuppfattning* Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism. Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.
- *Ålder* menas uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering. Gäller inte åldersanpassade aktiviteter i skola, förskola, fritidshem eller på fritidsgård.

Med trakasserier menas att uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna.

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med *elev* avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen. Med *barn* menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Huvudman: Den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter.

ur Skolverkets Allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling" Bilaga 1 sid 47-48

"Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling." Lpfö 18 sid 5

DEL 2

Regler om aktiva åtgärder mot diskriminering

Reglerna om aktiva åtgärder mot diskriminering finns i 3 kapitlet diskrimineringslagen. För förskolan, skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen är en av nyheterna i diskrimineringslagen att skyldigheten att arbeta med aktiva åtgärder har utvidgats till att omfatta alla diskrimineringsgrunder.

Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder¹.

Lagen medför skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk. Det finns också en skyldighet att ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Kravet på en likabehandlingsplan har ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation.

Aktiva åtgärder kring alla diskrimineringsgrunder

Pedagoger ska vara uppmärksamma och lyhörda och våga säga till varandra på ett bra sätt. Det är även viktigt att tänka på mottagandet. Pedagoger är förebilder och ska visa hur man gör. Hjälper barnen att sätta ord på det som händer och de känslor som uppstår. Det är viktigt att prata och reflektera med barnen om vår värdegrund och hur man är mot varandra. Ge positiv feedback på det som är bra. Alla pedagoger ska ta ansvar för de situationer som uppstår och skyndsamt lyfta det med berörd person eller ta kontakt med rektor. Värdegrundsarbetet är en stor del av undervisningen och ska genomsyra vårt arbete med barnen.

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot diskriminering (t.ex. rektor, värdegrundsgrupp, arbetslag, pedagog)

Det yttersta ansvaret ligger hos rektor, att verka för ett förebyggande och främjande arbete fri från diskriminering och kränkningar. Varje medarbetare och arbetslag i utbildningen har ansvar för att arbeta förebyggande mot kränkande behandling och diskriminering.

Främjande arbete

Värdegrundsarbetet med barnen sker i det dagliga arbetet med hjälp av samtal, dramatiseringar, böcker mm. Varje avdelning arbetar olika utifrån barnens likabehandlingsplan, värdegrund och barnkonventionen. Vi uppmärksammar alla barns olikheter. Vi arbetar för att vara goda förebilder. Vi visar respekt genom trevligt bemötande och en öppen kommunikation. Vi arbetar aktivt för att barn och vårdnadshavare ska känna trygghet i vår verksamhet. Vi ska fortsätta arbeta med rutinerna för

dokumentation av kränkingsanmälan och arbeta med att levandegöra och förbättra förankringen i planen så att alla pedagoger känner sig trygga och säkra att använda dessa verktyg.

Förebyggande arbete

Genom ansvarstagande och tydliga pedagoger, som har ett medvetet förhållningssätt läggs grunden för ett arbete med värdegrunden i fokus. Vi arbetar med demokrati genom att ge barnen delaktighet och inflytande i deras undervisning och utbildning. Pedagoger ska vara lyhörda och ta tillvara på barnens olikheter och förmågor. Vi använder reflektion som verktyg med barnen där barnkonventionen står i fokus. På våra studiedagar läggs fokus på jämställdhet som en del i vårt värdegrundsarbete. Kränkingsanmälningarna följs upp och vid behov skrivs en handlingsplan som används som verktyg för det förebyggande arbetet.

Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande

Vid kontinuerliga reflektionstillfällen med arbetslaget och även enskilt ska kränkingsanmälningar och värdegrundsarbetet fortlöpande dokumenteras.

DEL 3

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot kränkande behandling (t.ex. rektor, värdegrundsgrupp, arbetslag, pedagog)

Det yttersta ansvaret ligger hos rektor, att verka för ett förebyggande och främjande arbete fri från diskriminering och kränkningar. Varje medarbetare och arbetslag i utbildningen har ansvar för att arbeta förebyggande mot kränkande behandling och diskriminering.

Uppföljning och utvärdering av förra årets åtgärder

Det är en del av det systematiska kvalitetsarbetet och ska följas upp kontinuerligt med hjälp av reflektion, analys och utveckling för förbättringar. Detta sker vid skrivandet av kvalitetsrapport, uppföljning och utvärdering av våra mål. Planen är ett verktyg för det arbetet.

Analys och resultat av kartläggning av nuläget

Pedagoger arbetar förebyggande med värdegrundsarbetet för att undvika kränkningar och diskriminering. Vi arbetar aktivt med vår barn- och kunskapssyn för att lyfta fram olikheter både i barn och bland personal för att öka likvärdigheten i vår utbildning, som ger trygghet för barn och vårdnadshavare.

Årets planerade åtgärder

Utveckla och förbättra tydligheten i vårt främjande och förebyggande arbete, synliggöra hur vi arbetar med uppkomna situationer. Arbeta systematiskt med planen som ett verktyg vid uppföljningar och utvärderingar. Fortsätta dokumentera kränkningar genom att skriva kränkingsanmälningar som kan ge oss stöd i arbetet framåt. Arbeta förebyggande utifrån innehåll i kränkingsanmälningarna.

Delaktighet och inflytande

Barnen ges delaktighet i arbetet med värdegrunden. Vi arbetar med olika känslor genom kompismaterial. Pedagoger observerar, samtalar, kartlägger, reflekterar i barngruppen för att analysera och planera för hur barnen ska få möjlighet att påverka sin egen situation på förskolan. Dokumentationen av värdegrundsarbetet ska vara tillgängligt för barnen. Vårdnadshavare görs delaktiga genom föräldramöten, utvecklingssamtal och planen finns tillgänglig i hallen på respektive avdelning.

Främjande arbete

Alla arbetar aktivt, varje dag med olika former av värdegrundsarbete. Vi respekterar olikheter och ser det som en tillgång i vår undervisning och utbildning.

Förebyggande arbete

Vi har ett medvetet förhållningssätt, är tydliga och ansvarstagande. Arbetar aktivt med delaktighet och demokrati. Reflekterar tillsammans barn/pedagoger, pedagoger/pedagoger och pedagoger/rektor för att uppmärksamma och förebygga kränkningar och diskriminering.

Åtgärdande arbete och ärendegång

Varje arbetslag reflekterar och analyserar hur nuläget är. Vid uppkomna situationer följer vi den plan som finns för just den situationen. En kränkingsanmälan upprättas där man också ser över rutiner och arbetar aktivt med situationen och följer upp.

Sekretess, handläggning och dokumentation (utlämnande av dokument)

Anmälningar om kränkande behandling och diskriminering innehåller ofta uppgifter om elevers personliga förhållanden och omfattas därmed av sekretess. Handlingar som tillhör ärendet ska förvaras på ett säkert sätt så att inte obehöriga får tillgång till dem. Ärendet ska diarieföras och handlingar ska efter menprövning lämnas ut om någon begär det. Vårdnadshavare får ta del av den

dokumentation som upprättats kring det egna barnet. Det är trots sekretessen tillåtet att skicka handlingar i ärenden via kommunens mail till diariet.

DEL 4

För ytterligare stöd

Barn, elever och vårdnadshavare ska få information om hur man anmäler kränkningar och diskriminering som sker i och i samband med verksamheten. Denna sida kan delas ut till elever och föräldrar.

Så här informeras elever och vårdnadshavare

Anmälan sker till huvudman, vårdnadshavare informeras om anmälan av ansvarig pedagog och eventuellt rektor, både den som upplevt kränkning och den som utfört en kränkande behandling. En handlingsplan upprättas vid behov och tid för uppföljning och utvärdering ges.

Presentation av värdegrundsgrupp eller liknande

Värdegrundsgruppen i vår enhet består av Maria Lindqvist rektor, Jaana, Ayumi, Jenny och Erica på Smultronet och Liselott och Anneli på Solgläntan. Alla pedagoger har ett stort ansvar i detta viktiga arbete för att barn och vårdnadshavare ska känna sig trygga.

Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun

Om du som elev, ditt barn eller någon annan har utsatts för kränkande behandling ska du kontakta den som är ansvarig för verksamheten, till exempel rektor/chef. Behöver du ytterligare hjälp kan du vända dig till BeoN, Barn- och elevombudet i Norrköpings kommun:

Stephan Andersson

Telefon: **011 15 60 66**

E-post: stephan.andersson@norrkoping.se

[Klicka här för att ange text](#)

Vad kan man göra hemma?

Det är av stor betydelse att hemmet och verksamheten har en öppen dialog och känner stöd och förtroende för varandra. Vårdnadshavare bör prata med barnet/eleven hemma, vara lyhörd och uppmärksam på eventuella signaler. Vid minsta misstanke om att något inte är som det ska vara bör personal i verksamheten skyndsamt kontaktas.

Referenser

Skolverkets Allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling" 2014

Skollagen 2010:800

Diskrimineringslagen 2008:567

Bilaga 1

Lagstiftning

Skollagen 2010:800

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567). För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser. Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för repressalier på grund av att barnet eller eleven medverkat i en utredning enligt detta kapitel eller anmält eller påtalat att någon handlat i strid med bestämmelserna i kapitlet.

Skollagen 6 Kap 6-11§§

Diskrimineringslagen 2008:567

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till
 - de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
 - varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
 - andra omständigheter av betydelse,
4. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,
5. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
6. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-5 och som

lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag. *Lag (2014:958)*.

Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Den 1 januari 2017 ändrades också förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Förordningen reglerar från och med den 1 januari 2017 endast barns och elevers deltagande i arbetet med planen mot kränkande behandling. Förordningens rubrik har ändrats till förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling. Barns och elevers deltagande i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering regleras från och med den 1 januari 2017 i diskrimineringslagen.

Andra lagar, konventioner och förordningar

Denna plan bygger även på andra lagar, konventioner och förordningar t.ex. Barnkonventionen, Arbetsmiljölagen, Europakonventionen artikel 14, Regeringsformen 1 kap 2 §, Brottsbalken, Socialtjänstlagen 14 kap 1§.